

NORDSJØEN

Brisling – *Sprattus sprattus* – Sprat
Familie: Clupeidae
Utbredelse: Fra Svartehavet til Finnmark
Levetid: Sjelden over 4–5 år
Maks størrelse: 19,5 cm og 54 gram
Hovedgyting: Februar–juli
Føde: Dyreplankton

Nøkeltall:

NORSK KVOTE 2014: 9000 tonn
 NORSK FANGSTVERDI HAVBRISLING 2013:
 5,1 millioner kroner (1670 tonn)
 (Kilde: Sildelaget)

Status og råd

ICES gir råd om at fangstene av brisling i Nordsjøen i perioden juli 2013 til juni 2014, ikke bør overstige 144 000 tonn (basert på maksimalt langtidsutbytte (MSY)). I 2013 ble det avholdt et arbeidsmøte (benchmark) der tilgjengelig informasjon for brislingbestandene i Nordsjøen og Skagerrak/Kattegat ble vurdert. For brisling i Nordsjøen ble dataene for første gang siden 2008 vurdert som tilstrekkelige til å gjennomføre en analytisk bestandsvurdering. For å få bedre tilpasning til brislingens livssyklus, ble bestandsvurderingsåret endret fra januar–desember til juli–juni, noe som bedrer bestandsmodellens tilpasning. Gytebestanden ble estimert til 220 000 tonn i 2013 (B_{pa} estimert til 142 000 tonn), og den har hatt full reproduksjonskapasitet etter 2004. Avtalte kvoter mellom EU og Norge for 2014 gir norske fiskere 9000 tonn i Nordsjøen.

Brislingfisket foregår på ung brisling og er avhengig av størrelsen på innkommende årsklasser.

Fiskeri

Det meste av brislingen blir tatt i det danske industritrålfisket. Det norske fisket er hovedsakelig et direkte fiske med ringnotfartøy eller industritrål. De totale brislingfangstene fra Nordsjøen hadde en topp på 640 000 tonn midt på 1970-tallet, etterfulgt av en nedgang frem til et historisk lavmål i 1986. Før 1996 kunne innblandingen av småsild være stor i brislingfangstene, men fra 1996 regnes tallene som pålitelige. Det siste tiåret har totalfangstene i Nordsjøen stort sett vært under 200 000 tonn, og de norske fangstene mindre enn 10 000 tonn. I perioden 1996–2012 har totale landinger variert mellom 61 000 (2008) og 208 000 tonn (2005). I 2012 var landingene 86 000 tonn, en nedgang på 36 % fra året før.

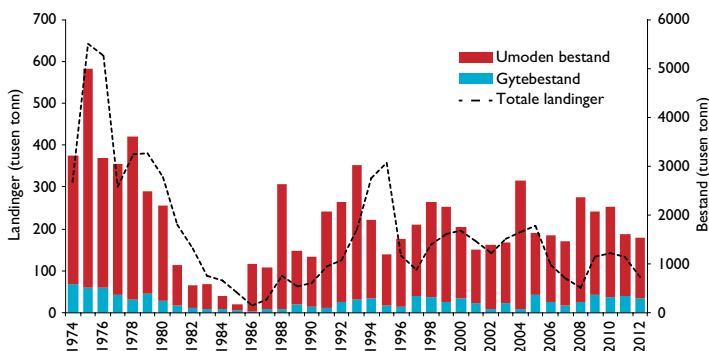
Brislingen har i praksis vært regulert ut fra hensynet til nordsjø-sildbestanden (regler for maksimal innblanding, bifangstkvote osv.). Det har også vært maksimalkvoter for deltakende fartøy og forbud mot å fiske brisling i norsk økonomisk sone i Nordsjøen før kvoten i EU-sonen er fisket opp.

Fakta om bestanden:

Brisling er en pelagisk stimfisk. Den lever av små dyreplankton og er selv viktig næring for arter som hvitling, makrell, taggmakrell, sei og sjøfugl. I Nordsjøen er det funnet egg og larver nesten året rundt. Brislingen gyter nær overflaten, og eggene flyter fritt i vannet til de klekkes etter 5–6 dager. Når larvene er 2–4 cm, søker de sammen og begynner å gå i stim. Brislingen har et kort livsløp, og bestanden er dominert av ett og to år gammel fisk. Ved god vekst kan årets yngel komme inn i fangstene allerede i fjerde kvartal.

Brisling er svært ettertraktet som mat for mange andre fiskearter. For å forstå dynamikken i et økosystem er det viktig å vite hvor mye det er behov for av en bestand for å opprettholde mattilbudet for andre arter (fisk, sjøfugl).

Hovedtyngden av bestanden finnes i sentrale og sørøstlige deler av Nordsjøen.

Utviklingen av gytebestand og rapporterte landinger av brisling fra Nordsjøen.
 Spawning stock and reported landings of sprat in the North Sea.